

Дацишина Д.О., ст.гр.МН-14-1бд, науковий керівник – асистентЦелякова О.М.

ПРОБЛЕМАТИКА ВРЯТУВАННЯ ВІД ЗЛА У ФІЛОСОФІЇ ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ ЗА РОМАНОМ КАМЮ «ЧУМА»

Запорізька державна інженерна академія, кафедра філософії і суспільних наук

Як відомо, проблема добра та зла у всі часи цікавила людство. Це досить відносні та абстрактні поняття. Зло можна пояснити як навмисне бажання причинити комусь біль, страждання. Добро – протилежність, навмисне бажання звільнити все живе від страждань, бажання безкорисно допомагати оточуючим. Добро та зло протистоять одне одному увесь час їх існування – і в міфології, і в казках, і в сучасному світі. Сьогодні є можливість розглядати ці поняття більш чітко, на прикладах сучасного життя. Боротьба добра та зла зараз простежується у всьому навкруги: у змовах, хитрості, підлості людей, у несправедливих судових вироках, у вбивствах невинних. Найяскравішим та одночасно досить складним прикладом боротьби світу та темряви, добра та зла є війна. Війна – зло, боротьба, ціллю якої є досягнення миру, добра. Прикладом є боротьба проти фашизму – ідеології часів гітлеровського режиму. Фашизм називали «коричневою чумою». Чому чумою? Тому що проти нього, як і проти чуми, було дуже важко боротися. Саме тому боротьби європейського Опопу проти фашизму покладав Камю у основу свого роману «Чума».

А. Камю – представник екзистенціальної філософії. Екзистенціалізм – напрям у філософії, який представляє людину як індивідуальну істоту, яка здатна сама володіти своєю долею, власноруч обирати свій життєвий шлях. У романі А. Камю порушує проблеми добра та зла, вічної боротьби проти зла, навіть якщо його неможливо подолати. Чума – це зло, ворог, з яким важко боротися, це боротьба проти фашизму, несправедливості, це вічне протистояння. Камю зображує чуму як стихійне лихо, хворобу, яка раптово спалахнула:

Чума - це слабокрівність

І блідий фанатизм.

Чума - серцець покірність

Й душі паразитизм.

Не надто є жахливими

Навколо трупи люду, -

Страшніш, що нечутливими

Живі є люди всюди.

Автор пропускає події епідемії чуми крізь призму поглядів окремої людини, особистості. Робиться акцент на внутрішніх переживаннях людини та на її боротьбі проти чуми - хвороби, яка уособлює всесвітнє зло. Чума – як повітря. Вона невидима, але проникає всюди. Її дії неможливо передбачити. Вона зачаїлась у душі кожного та чекає свого моменту, щоб вирватися, накрити усіх хвилею відчаю та змусити здатися. Що краще: змиритися та спокійно слідувати за велінням долі, чи зібрати усі сили, об'єднатися і виступити проти єдиного та непереможного ворога? Дуже коротко та зрозуміло ідею постійної боротьби людини зі злом підтвердив головний герой твору «Божественна отрута» Антона Чижика: «У чому сенс боротьби, якщо частіше за все зло на землі перемагає? Щоб перемога давалася злу якомога більшою ціною!». Людина вище всього. Саме цьому вона повинна все життя боротися проти непереможного зла, протестувати проти абсурду у світі та не давати відчаю заповнити всю душу, зв'язати руки та буквально заживо кинути людину у могилу. У боротьбі вся сила людини як особистості. Лише у постійній боротьбі людина може називати себе Людиною. Зло вічне. Воно буде існувати та процвітати, доки існуватимуть люди. Проте і боротьба проти нього вічна, бо сила людей – у їхній згуртованості, єдності.